

GAUDEAMUS IGITUR

IUVENES DUM SUMUS

VESELIMO TOREJ SE,

MLADA NAM JE DUŠA

Kot govori pesem gimnazijcev, je današnji dan praznik veselja, radosti, saj se s prejemom maturitetnega spričevala za vas zapirajo vrata templja učenosti – Gimnazije Ptuj. Z vpisom v program splošne gimnazije ste se odločili za intelektualno pot. To je vseživljenjska pot učenja. V minulem mesecu ste od izpita do izpita dokazovali svoje znanje, ki ste ga s trdom in delom dosegli v štiriletnem programu splošne gimnazije. Zagotovo je bil to za vas težak mesec, obarvan z marsikatero neprespano nočjo, veliko strahovi, številnimi vprašanji glede meja lastne vzdržljivosti, pa nihanj od biti do ne biti. A ob tem ste prišli do spoznanja, koliko znanja imate, kje so vrzeli in predvsem, da je pot do znanja trda, naporna in dolga, saj zahteva veliko odrekovanja. Toda znanje je kapital, ki je danes, žal, premalo cenjen. Zato je na vseh nas, da ga negujemo, razvijamo. Da se preprosto učimo. Poti učenja je veliko. Vedite, da se je vaša pot šele začela; vstopate v svet odraslih, odgovornih ljudi. S študijem boste nadaljevali svojo intelektualno popotovanje, ki se tudi z diplomom, magisterijem ali doktoratom ne bo končalo.

V današnjem svetu materialistična naravnost prevladuje nad duhovno. Živimo v času hitrega

spreminjanja, nenehnega gibanja, v nenehni težnji po novem, naprednejšem. Informacija postaja močnejša od vsebine, od modrosti. Čarobnost obilja in ugodja prekrivata potrebo po duhovnem, obenem pa se pri človeku pojavlja praznina. Danes hoče vsak imeti »svojih petnajst minut slave«, kot je napovedal že umetnik pop arta Andy Warhol, ki je v 60. in 70. letih s svojim delom odslikaval bleščeči svet ameriških potrošnikov. Naj posebej omenim njegovo izjavo iz leta 1968: »Razlog, da tako slikam, je v tem, da hočem biti stroj. Kar koli naredim, in naredim kot stroj, je zato, ker tako hočem. Mislim, da bi bilo krasno, če bi si bili vsi podobni ... Če hočete vedeti vse o Andyju Warholu, si samo oglejte površje mojih slik in filmov in mene samega, pa me boste imeli. Zadaj za tem ni ničesar.«

Takšno razmišljanje je zelo daleč od modrosti starih Grkov. »Spoznav samega sebe« je bilo njihovo glavno vodilo. Osem stebrov Partenona grške modrosti, kot so humanizem, iskanje odličnosti, zmernost, samospoznanje, razum, nenehna radovednost, ljubezen do svobode in individualizem je dandanes sicer za marsikoga daleč od resničnosti, a menim, da bi človeštvo moralo začeti sprejemati duhovne izzive. Svet 21. stoletja tako žal vodijo ego, manipulacija, strah, grobost bodisi v besedah bodisi dejanjih, sebičnost, zavist, pohlep, laž ... Morali bi nas voditi visoka morala in etika, pa odprtost, plemenitost in lepi občutki, ki v vsaki duši vzbujajo veselje, zadovoljstvo in toplino. Živimo v času poplave številnih nepotrebnih informacij, za katerimi ne stojita znanje in vedenje. Vse to vnaša v življenje vsakega človeka zmedo in ga tako odvrača od bistvenega, od njegove biti. V takem okolju je težko doseči notranjo tišino, ki je nujna za stik s sabo in je predpogoj za oblikovanje kakovostnega mišljenja, ki zna ločiti pomembno od nepomembnega.

“Znanost je že izpolnila materialne koristi te civilizacije do stopnje, ko bi vedno več svojih prizadevanj morali osredotočiti na povzdignjenje osebnega življenja in naravnih navad ljudi na višjo raven, da bi lahko polno uživali koristi našega strojnega napredka,” je dejal Nikola Tesla pred stotimi leti. Pred svojo smrtjo je pozival k družbeni ureditvi, v kateri bi lahko vsi enako uživali blaginjo. Kje smo danes?

Torej, dragi dijaki, največja naloga vseh nas je, da spoznamo sebe – in po gauguinovsko odgovorimo na vprašanja: Kdo smo? Od kod prihajamo? Kam gremo? Vsak izmed nas ima ključek notranjih vrat, ki jih mora odpreti sam. Tu ni nobenega učbenika, ki bi nas vodil. So drugi

instrumenti, ki jih moramo sami poiskati na poti samouresničevanja in sestavljanja tega mavričnega mozaika. Vsak kamenček predstavlja učenje in znanje, ki nas vodi do človeka. Svet 21. stoletja nujno potrebuje ČLOVEKA.

Naj vas ob tem spomnim na misli Srečka Kosovela. »Ako bi ljudje pomislili, da naše življenje, dasi se nam zdi dolgo, da je vendar le minuta na uri vesoljstva, ker se vrti milijone tisočletij, kaj je 50 let v primeri s 500 tisočletji? In zato naj bi človek v tem življenju skrnil resnico? Vsaka roža, vsaka rastlina oblikuje po svoji volji sebe in človek se ne bi smel.«

Zatorej, naj vas vodita resnica in svetloba vaše duše. Človekovo bistvo je duša. Je čista ljubezen. Sledite sebi, poslušajte se, saj samo vi lahko najdete vse kamenčke, iz katerih boste sestavili svoj mavrični mozaik življenja. Bodite luč samim sebi. Izstopite iz sveta prevar, iluzij in vstopite v svet harmonije. Bodite pogumni, ne klonite in predvsem zaupajte vase. Postanite človek dejanj. Planet Zemlja potrebuje budnega, živega človeka in ne spečih robotov. Pa srečno!

Estera Jelenko